

การสร้างชุดการสอนวิชาสังคมศึกษาสำหรับห้อง เรียนแบบศูนย์การเรียน
โรงเรียนครุคนเดี่ยวในจังหวัดนครราชสีมา

นางสาวชฎีพร เกษโกวิท

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2521

000698

CONSTRUCTION OF INSTRUCTIONAL PACKAGES
IN SOCIAL STUDIES FOR ONE-TEACHER SCHOOL
LEARNING CENTER CLASSROOMS IN NAKHON RATCHASIMA

Miss Chuleeporn Keskowit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Communication
Graduate School
Chulalongkorn University

1978

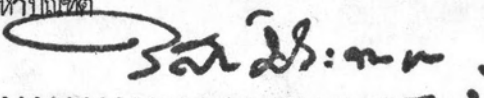
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสร้างชุดการสอนวิชาสังคมศึกษาสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน
โรงเรียนนครคนเคียวในจังหวัดนครราชสีมา

โดย นางสาวชุลีพร เกษโกวิท

แผนกวิชา โสตทัศนศึกษา

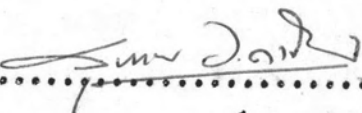
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์

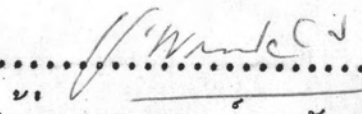
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

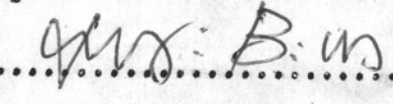

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.วิสิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สำเภา วรางกูร)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภาพ วาคเขียน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสร้างชุดการสอนวิชาสังคมศึกษาสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้
โรงเรียนนครคนเคียวในจังหวัดนครราชสีมา

ชื่อ นางสาวชุดีพร เกษโกวิท

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์

แผนกวิชา โสตทัศนศึกษา

ปีการศึกษา 2520

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สองประการคือ (1) เพื่อสร้างชุดการสอนสำหรับ
ห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษาสำหรับโรงเรียนนครคนเคียวในจังหวัดนครราชสีมา
และ (2) เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ 80/80

วิธีดำเนินการ

ในขั้นแรกผู้วิจัยนำเนื้อหาของวิชาสังคมศึกษาของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 4 มาแบ่งออกเป็น
หน่วย ๆ แล้วเลือกมาทำเป็นชุดการสอน 4 ชุด คือ ชุดการสอนที่ 1 สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เลือก
หน่วยที่ 18 เรื่อง "ทิศ" ชุดการสอนที่ 2 สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เลือกหน่วยที่ 13 เรื่อง "การ
รักษาความสะอาดและการป้องกันโรค" ชุดการสอนที่ 3 สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เลือกหน่วยที่ 24
เรื่อง "วันปิยมหาราช" ชุดการสอนที่ 4 สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เลือกหน่วยที่ 23 เรื่อง "การบวช
นาค" หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสร้างชุดการสอนทั้ง 4 ชุด โดยเน้นการใช้สื่อประสม เสร็จแล้วก็
นำไปทดลองสอนเพื่อหาประสิทธิภาพตามลำดับชั้นตอน 3 ชั้นคือ ทดสอบแบบหนึ่งข้อหนึ่ง ทดสอบแบบ
กลุ่มเล็ก และทดสอบภาคสนามกับนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองโจด กิ่งอำเภอบ้านเหลื่อม

ซึ่งเป็นโรงเรียนครุคนเดียว ในการทดสอบทุกแบบมีขั้นตอนสำคัญคือ (1) ให้นักเรียนทำแบบสอบก่อนเรียน (2) ทำการประกอบกิจกรรมการเรียนและทำแบบฝึกหัดตามศูนย์กิจกรรมต่าง ๆ และ (3) เมื่อเรียนเสร็จแล้วให้นักเรียนทำแบบสอบหลังเรียน ข้อมูลที่ผู้วิจัยรวบรวมจากการทดสอบทุกครั้ง ได้นำมาหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่ตั้งไว้ และทดสอบความแตกต่างของคะแนนแบบสอบก่อนเรียนและแบบสอบหลังเรียนโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนทั้ง 4 ชุด มีประสิทธิภาพ 77.78/85.42, 94.50/89.00, 95.56/88.89 และ 78.46/92.31 ตามลำดับ แสดงว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่ตั้งไว้ตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แสดงความแตกต่างของความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าเมื่อนักเรียนเรียนจากชุดการสอนเหล่านี้แล้วมีความรู้เพิ่มขึ้น

Thesis Title CONSTRUCTION OF INSTRUCTIONAL PACKAGES
 IN SOCIAL STUDIES FOR ONE-TEACHER SCHOOL
 LEARNING CENTER CLASSROOMS IN NAKHON RATCHASIMA

Name Miss Chuleeporn KeskoWit

Thesis Advisor Dr. Chaiyong Brahmagong, Assistant Professor

Department Audio-Visual Communication

Academic Year 1977

ABSTRACT

Purposes :

The purpose of this study was twofold : (1) to Construct Learning Center Classroom Instructional Packages in Social Studies for One-Teacher School in Nakhonratchasima, and (2) to find the efficiency of the completed packages.

Procedures :

The content of Prathom Suksa One-four Social Studies was first classified in to units. Prathom Suksa One 28; Prathom Suksa Two 30; Prathom Suksa Three 30 ; and Prathom Suksa four 34 units. Then four of these units, namely, Unit Number 18 for Prathom Suksa One : "The Direction", Unit Number 13 for Prathom Suksa Two : "The Sanitation", Unit Number 24 for Prathom Suksa Three ; "Chulalongkorn's Day" and Unit Number 23 for Prathom Suksa Four : "Going into Priesthood " were

chosen for experiments. After these packages had been constructed, the investigator tried them out to find the efficiency on (1) a one-to-one, (2) small group, and (3) field test. Before learning from the packages, the students were first given the pre-test; while studying, they did the exercises, and after studying, the post-test were given. The data were computed to (1) determine the efficiency of each package against the 80/80 standard ; and (2) find the significant difference of the pre-test and post-test scores at the .01 level using the t-test.

Results :

The results of this study indicated that packages for units on " The Direction "the Sanitation", "Chulalongkorn Day", and "Going into priesthood" were efficient at 77.78/85.42, 94.50/89.00, 95.00/88.89 and 78.46/92.31 respectively meeting the set standard of 80/80. The pre-test and post-test scores, yielding a significant difference at the .01 level, indicated that after learning from these packages the students' knowledge was increased.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง "การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน
วิชาสังคมศึกษาสำหรับโรงเรียนครูคนเดียว ในจังหวัดนครราชสีมา"นี้ สำเร็จลงได้ด้วย
ความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์ อาจารย์ผู้ควบคุมการทำ
วิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ สุภาพ วาดเขียน ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำทางด้าน
สถิติ นายอำเภอ อำเภอจักราช หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอคันทณฑลและเจ้าหน้าที่
ฝ่ายปกครองกิ่งอำเภอบ้านเหลื่อม ที่กรุณาให้ความสะดวกในการเดินทาง และครูในโรง-
เรียนครูคน เดียวจังหวัดนครราชสีมาที่ให้ความร่วมมือสละเวลาให้นักเรียน เรียนด้วยชุดการ-
สอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยขอขอบคุณในความกรุณาของทุกท่านที่ได้กล่าวนามมาแล้วข้างต้น
เป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ชวง และอาจารย์ จิตรรา รัตนกุสุมภ์
ที่กรุณาให้ที่พัก ให้คำปรึกษาแนะนำและอำนวยความสะดวกในการเดินทางไปทำการวิจัย
ครั้งนี้ เป็นอย่างสูง

ชวลีพร เกษโกวิท

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการแผนภูมิประกอบ	ท
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมุติฐานของการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	4
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	5
ขอบเขตจำกัดของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของศูนย์การเรียน	9
พัฒนาการการจัดศูนย์การเรียนในต่างประเทศ	9
ประเภทของศูนย์การเรียน	12
โครงการเผยแพร่ระบบการสอนแบบศูนย์การเรียนที่ได้ ดำเนินการมาแล้ว	17

ทฤษฎีสื่อประสมและทฤษฎีกระบวนการ กลุ่ม	24
ลักษณะหลักสูตร และแผนการสอนที่เหมาะสมสำหรับศูนย์-	
การ เรียน	30
การจัดระบบการสอนแบบศูนย์การเรียน	32
วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและข้อสอบวัด เกณฑ์	35
เนื้อหา	39
สื่อการสอน	40
การประเมินผล	44
คุณค่าของศูนย์การเรียน	47
ข้อเปรียบเทียบการเรียนจากห้องเรียนธรรมดา กับห้องเรียน	
แบบศูนย์การเรียน	48
บทบาทของศูนย์การเรียน ในอนาคต	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของต่างประเทศ	50
งานวิจัยในประเทศไทย	51
ชุดการสอน	59
แนวคิดการผลิตชุดการสอน	61
พัฒนาของชุดการสอนในประเทศไทย	62
ประเภทของชุดการสอน	64
การกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดประสิทธิภาพของชุดการสอน	65
ระบบการผลิตชุดการสอน	66
การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	72
การกำหนดกิจกรรมการเรียน	73
การกำหนดและเลือกสื่อการสอน	76
การใช้ชุดการสอนในห้องเรียน	80

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ	81
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย	84
หลักการสอนวิชาสังคมศึกษา	87
สภาพโรงเรียนครูคนเกี่ยวในประเทศไทย	89
3 วิธีดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล	92
การผิดที่ของการสอน	92
ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย	92
เครื่องมือในการวิจัย	93
การเก็บรวบรวมข้อมูล	96
การวิเคราะห์ข้อมูล	97
4 ชุดการสอนที่ใช้ในการวิจัย	107
คู่มือครู	109
แผนการสอนชุดที่ 1, 2, 3 และ 4	113
เอกสารที่ใช้ในชุดการสอนที่ 1	135
เอกสารที่ใช้ในชุดการสอนที่ 2	156
เอกสารที่ใช้ในชุดการสอนที่ 3	180
เอกสารที่ใช้ในชุดการสอนที่ 4	202
5 สรุป ผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	222
ผลการวิจัย	224
อภิปรายผลการวิจัย	226
ข้อเสนอแนะ	227
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	228
บรรณานุกรม	230
ภาคผนวก	237
ประวัติการศึกษา	268

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	ผลการทดลอง แบบหนึ่ง คอลัมน์ ชุดการ สอนที่ 1	101
2	ผลการทดลอง แบบหนึ่ง คอลัมน์ ชุดการ สอนที่ 2	102
3	ผลการทดลอง แบบหนึ่ง คอลัมน์ ชุดการ สอนที่ 3	103
4	ผลการทดลอง แบบหนึ่ง คอลัมน์ ชุดการ สอนที่ 4	104
5	ผลการวิจัยชุดการ สอน	106
6	ผลการวิเคราะห์ หอสอบของชุดการ สอนที่ 1	245
7	ผลการวิเคราะห์ หอสอบของชุดการ สอนที่ 2	245
8	ผลการวิเคราะห์ หอสอบของชุดการ สอนที่ 3	246
9	ผลการวิเคราะห์ หอสอบของชุดการ สอนที่ 4	246
10	การ หาค่าความ เชื่อมั่น ของ แบบทดสอบ	247
11	ผลการ คำนวณหาค่าความ เชื่อมั่น ของ หอสอบของชุดการ สอนที่ 1, 2, 3 และ 4	250
12	การ หาประสิทธิภาพของชุดการ สอนที่ 1	252
13	การ หาประสิทธิภาพของชุดการ สอนที่ 2	253
14	การ หาประสิทธิภาพของชุดการ สอนที่ 3	254
15	การ หาประสิทธิภาพของชุดการ สอนที่ 4	255
16	การวิเคราะห์ หอสมุด เพื่อหาความ มีนัย สำคัญของชุดการ สอนที่ 1	256
17	การวิเคราะห์ หอสมุด เพื่อหาความ มีนัย สำคัญของชุดการ สอนที่ 2	259
18	การวิเคราะห์ หอสมุด เพื่อหาความ มีนัย สำคัญของชุดการ สอนที่ 3	262
19	การวิเคราะห์ หอสมุด เพื่อหาความ มีนัย สำคัญของชุดการ สอนที่ 4	265
20	แสดงสรุปผลการทดสอบความ มีนัย สำคัญของชุดการ สอนทั้ง 4 ชุด	267

รายการ แผน ภูมิประกอบ

แผน ภูมิที่		หน้า
1	แสดงตัวอย่างศูนย์การ เรียนที่แยกเป็น เอกเทศสำหรับครู	13
2	แสดงศูนย์การ เรียนใน ห้องเรียน	14
3	แสดงตัวอย่าง การ จัดกลุ่มนักเรียนใน ห้องเรียน แบบศูนย์การ เรียน	28